

Streszczenie:

W cyklu publikacji wchodzących w skład rozprawy doktorskiej podjęto próbę oceny działań prośrodowiskowych podejmowanych przez rolników, ale i wymuszanych na nich przez realizację polityki rolnej Unii Europejskiej. Badano wymagania stawiane rolnikom związane z założeniami wspólnej polityki rolnej w latach 2014-2020, w tym z jej nowymi elementami, takimi jak koncepcja zazielenienia oraz tworzenie obszarów proekologicznych. W wyniku podjętych badań zaproponowano nowy sposób oceny bioróżnorodności gospodarstw, wykorzystując do tego wiedzę i nastawienie rolników oraz zasugerowano innowacyjną klasyfikację gospodarstw wyróżniającą 4 grupy gospodarstw w zależności od ich przyrodniczej wartości, tj. zielone (wysoka wartość), żółte (średnia do dużej wartość), szare (średnia do małej wartość) i czarne (mała wartość). Ponadto zbadano w jaki sposób koncepcja zazielenienia została przyjęta przez rolników w jej pierwszym roku obowiązywania i z jakim nastawieniem oceniane są jej poszczególne elementy. Ponadto podjęto próbę wykorzystania wiedzy eksperckiej i postawienia pytań badawczych, w zamierzeniu mających pomóc zwiększeniu poziomu bioróżnorodności na terenach rolniczych i jej ochronie. Zwieńczeniem pracy są przeprowadzone badania polowe nad wpływem materii organicznej na plonowanie roślin uprawnych. Wbrew założeniom intensyfikacji ekologicznej rolnictwa, przeprowadzony eksperyment nie potwierdził pozytywnego efektu działania materii organicznej na wzrost plonów pszenicy ozimej. Zatem, stosowanie nawożenia azotem pozostaje cały czas kluczowe dla zachowania wysokich plonów i jakości roślin uprawnych.

08.01.2020 r.

